

UDENRIGSMINISTERIET

1078

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

7. juli 2004

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 16. juli 2004 - dagsordenspunkt rådsmøde (retlige og indre anliggender) samt møde i Det Blandede Udvalg med deltagelse af Norge og Island på ministerniveau den 19. juli 2004 - vedlægges Integrationsministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

P. H. Orskov

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

07 JULI 2004

Dato:
Kontor: *Internationalt kontor*
J. nr.: *2004/4050-557*
Sagsbeh. *sab*
Fil-navn: *Oversendelse FEU*

INM0196

Med henblik på oversendelse til Folketingets Europaudvalg sendes bidrag til samlet aktuelt notat vedrørende rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. juli 2004 for så vidt angår Integrationsministeriets område.

Med venlig hilsen

Bertel Haarder

/Dorit Hørlyck

Bidrag til aktuelt notat til brug for rådsmødet (retlige og indre anliggender) samt mødet i det Blandede Udvalg med Norge og Island på ministerniveau den 19. juli 2004

Dagsordenspunkt 20): Et nyt arbejdsprogram for de kommende år på området retlige og indre anliggender - for så vidt angår Integrationsministeriets område.. 2

Dagsordenspunkt 21): Kommissionens meddelelse om etablering af en samlet procedure for behandling af ansøgninger om beskyttelse i medlemsstaterne ('enhedsprocedure')..... 7

Dagsordenspunkt 22): Kommissionens årsrapport om indvandring og integration i Europa..... 9

Dagsordenspunkt 23): Kommissionens meddelelse om en fælles tilbagetagelses-/tilbagesendelsespolitik..... 11

Dagsordenspunkt 20): Et nyt arbejdsprogram for de kommende år på området retlige og indre anliggender - for så vidt angår Integrationsministeriets område

Nyt notat.

1. Indledning

Det Europæiske Råd (DER) fastlagde på sit møde i Tampere i oktober 1999 de politiske retningslinier og delmål for de følgende fem års udmøntning af Amsterdam-traktatens enkelte bestemmelser på området for retlige og indre anliggender med henblik på etablering af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Denne såkaldte Tampere-køreplan er udløb den 1. maj 2004.

Kommissionen fremlagde den 2. juni 2004 en meddelelse om evaluering af Tampere-programmet og en orientering mod fremtiden, som blev præsenteret på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004.

DER bød på sit møde den 17. - 18. juni 2004 Kommissionens meddelelse velkommen og anførte, at tiden nu er inde til at igangsætte næste fase af et nyt program for de kommende år, som DER skal se på inden udgangen af 2004. Det er blandt andet videre anført, at programmet skal være praktisk og bygge på det arbejde, der allerede er i gang på grundlag af Tampere-programmet, og på en evaluering af de allerede igangsatte foranstaltninger.

Det hollandske formandskab agter hurtigt at iværksætte forberedelserne af denne anden fase med henblik på i løbet af efteråret at udarbejde et udkast til nyt program, som skal forelægges DER inden udgangen af 2004.

Såfremt der efterfølgende som led i gennemførelsen af det nye program måtte blive fremsat konkrete forslag med hjemmel i afsnit IV i EF-traktaten, vil de være omfattet af Protokollen om Danmarks Stilling.

Ifølge artikel 1 i Protokollen om Danmarks Stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til afsnit IV i EF-traktaten, og ifølge protokollens artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for eller finder anvendelse i Danmark.

I det omfang Rådet har truffet afgørelse om et forslag om eller initiativ til udbygning af Schengen-reglerne efter bestemmelserne i afsnit IV i EF-traktaten, træffer Danmark i henhold til artikel 5 i Protokollen om Danmarks Stilling inden seks måneder afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning. Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil afgørelsen skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater.

På rådsmødet den 19. juli 2004 forventes en indledende drøftelse af forventninger og ideer i forhold til fastlæggelse af et nyt program på området for retlige og indre anliggender.

2. Indhold

Der foreligger endnu ikke et oplæg fra det hollandske formandskab til brug for de indledende drøftelser på rådsmødet den 19. juli 2004 om et nyt program på området for retlige og indre anliggender. Det forventes, at blandt andet Kommissionens meddelelse om en evaluering af Tampere-programmet og en orientering mod fremtiden vil danne grundlag for drøftelsen.

Kommissionen har ved udformningen af meddelelsen taget i betragtning, at det nye program for området for retlige og indre anliggender skal være gældende for perioden 2004-2009. Meddelelsen er derfor udformet i lyset af den forventede nye EU-forfatningstraktat.

På Integrationsministeriets område forventes oplægget fra det hollandske formandskab at indeholde spørgsmål om asyl, indvandring, udsendelse og tilbagetagelse, bekæmpelse af ulovlig indvandring, herunder grænsekontrol og visa, samt samarbejde med tredjelande.

Asyl

De første skridt med henblik på etablering af et fælles europæisk asylsystem er gennemført. Der er vedtaget minimumsregler i EU om midlertidig beskyttelse i tilfælde af masseflugt (2001), modtagelsesforhold for asylansøgere (2003) samt definitionen af en flygtning og personer med behov for subsidær beskyttelse (2004). Der blev den 29. april 2004 opnået politisk enighed om direktivet om fælles asylprocedurer. Endnu udestår kun den formelle vedtagelse af direktivet. Herudover er Dublin II-forordningen, som fastlægger hvilken medlemsstat, der er ansvarlig for at behandle en asylansøgning (2003), og Eurodac-fingeraftrykssystemet (2000) trådt i kraft.

Kommissionen har den 2. juni 2004 fremlagt en meddelelse om styret indrejse i EU af personer, der har behov for international beskyttelse, og styrkelse af beskyttelseskapaleten i hjemregionerne – ”bedre adgang til holdbare løsninger”, der vil danne grundlaget for den videre debat i EU herom.

Som det allerede er forudsat i Tampere-konklusionerne og udkastet til EU's forfatningstraktat, lægger Kommissionen i sin meddelelse op til, at arbejdet på asylområdet skal føre til etableringen af et fælles europæisk asylsystem med en fælles asylstatus og fælles asylprocedurer. Kommissionen lægger i den forbindelse vægt på gennemførelse af solidaritetsprincippet på asylområdet, det vil sige byrdefordeling mellem medlemslandene. Kommissionen fremhæver endvidere, at der må etableres en tilgang til asylrelaterede spørgsmål, der baserer sig på partnerskab og samarbejde med tredjelande – både oprindelseslande, transitlande, første asyllande og destinationslande.

Indvandring

Der er vedtaget et direktiv om ret til familiesammenføring (2003) og et direktiv om status for fastboende udlændinge, der giver tredjelandstatsborgere med 5 års lovligt ophold visse grundlæggende rettigheder samt mulighed for under visse betingelser at tage ophold i en anden medlemsstat (2003). Endvidere er der

netop opnået politisk enighed om direktivet om indrejse og ophold med henblik på studier (2004).

Der er ikke opnået enighed om et forslag fra Kommissionen om adgang til indrejse og ophold med henblik på beskæftigelse og selvstændig erhvervsvirksomhed. Kommissionen ventes at fremkomme med en grøn bog om emnet i efteråret 2004.

Kommissionen anfører i sin meddelelse om evaluering af Tampere-programmet og en orientering mod fremtiden, at EU's indvandringspolitik skal udformes mere realistisk i forhold til den økonomiske og demografiske udvikling i EU, hvorfor legal indrejse findes at burde lettes. Kommissionen understreger dog, at det fortsat er hvert enkelt land, der fastsætter antallet af personer, der tillades indrejse med henblik på arbejde.

Kommissionen fremhæver desuden i sin meddelelse behovet for integration af tredjelandsstatsborgere med legalt ophold, hvor EU alene skal understøtte medlemslandenes egne indsatser. Der foreslås ikke fælles lovgivning på integrationsområdet.

En sådan åben tilgang til indvandring og integration skal efter Kommissionens opfattelse modsvares af en effektiv indsats i forhold til bekæmpelse af den ulovlige indvandring og af menneskesmuglere.

Kommissionen præsenterede på rådsmødet den 8. juni 2004 sin meddelelse af 4. juni 2004 om sammenhængen mellem legal og illegal indvandring, der formentlig sammen med Kommissionens kommende grøn bog om indrejse med henblik på beskæftigelse vil danne grundlaget for en kommende debat i EU om behovet for legal indrejse.

Kommissionen peger i denne meddelelse på, at visse lande anvender indvandringskvoter som et led i samarbejdet med tredjelande med henblik på at bekæmpe ulovlig indvandring, og at der bør ses nærmere på en fælles tilgang til legalisering af ulovlige indvandrere, hvilket visse medlemslande af og til benytter sig af, selvom dette bør undgås.

Udsendelse og tilbagetagelse

På udsendelsesområdet er Kommissionen påbegyndt forhandlingerne med en række lande om indgåelse af tilbagetagelsesaftaler, herunder med Marokko, Pakistan, Algeriet, Kina, Tyrkiet, Rusland, Sri Lanka, Albanien, Hong Kong og Macao. Alene aftalerne med de tre sidstnævnte lande er indgået.

Under dansk formandskab blev der vedtaget et udsendelsesprogram, der kortlægger, hvilke tiltag der bør iværksættes på området - primært af mere operativ karakter. Der er i den forbindelse vedtaget en række direktiver, der skal fremme medlemslandenes samarbejde om udsendelse, herunder bistand i forbindelse med udsendelse med fly (2003), fælles udsendelser med fly (2004) og gensidig anerkendelse af udsendelsesafgørelser (2001). Der er netop vedtaget rådskonklusioner om udmøntningen af en midlertidig to-årig finansiel ramme på 30 mio. euro til brug for fælles udsendelsesforanstaltninger.

Det fremgår af Kommissionens meddelelse om evaluering af Tampere-programmet og en orientering mod fremtiden, at der vil blive arbejdet videre med en effektiv udsendelses- og tilbagetagelsespolitik i EU. Kommissionen forventes i efteråret at fremsætte et forslag om tilpasning af medlemslandenes regler om udsendelse og gennemføre en evaluering af situationen for så vidt angår tilbagetagelsesaftaler.

Bekæmpelse af ulovlig indvandring – grænsekontrol og visa

Tiltagene til bekæmpelse af ulovlig indvandring har i vidt omfang fokuseret på det operative samarbejde vedrørende grænsekontrol.

På grænseområdet er der opnået politisk enighed om oprettelse af et grænseagentur. De etablerede centre for koordinering af operativt samarbejde på sø-, lande- og luftgrænser og centeret for risikoanalyse skal fremover fungere under grænseagenturet.

Der er netop vedtaget en beslutning om tilvejebringelse af retsgrundlag for bevillinger til brug for det forberedende arbejde vedrørende etablering af et fælles visuminformationssystem (VIS). Der er endvidere opnået politisk enighed om forslag om indsættelse af biometriske kendetegn (fingeraftryk og ansigtsbillede) i visa og opholdstilladelser for tredjelandsstatsborgere. Forslagene forventes endeligt vedtaget inden udgangen af 2004.

Der arbejdes desuden med et forslag fra Kommissionen om indførelse af biometriske kendetegn i EU-borgeres pas (obligatorisk ansigtsbillede og frivilligt fingeraftryk), der forventes vedtaget inden årets udgang.

Kommissionen lægger i sin meddelelse om evaluering af Tampere-programmet og en orientering mod fremtiden vægt på den fortsatte udvikling af en integreret styring af de ydre grænser og visumpolitikken, herunder en igangsættelse af grænseagenturets arbejde og etablering af VIS. For så vidt angår grænseagenturets arbejde gentager Kommissionen sine tidligere fremsatte synspunkter om, at der på sigt skal etableres et fælles grænsepoliti, der skal supplere de enkelte landes nationale grænsepoliti.

Samarbejde med tredjelande

På baggrund af konklusionerne fra DER i Tampere, hvor der lægges vægt på partnerskab med tredjelande, er der identificeret en række lande, med hvilke EU's samarbejde intensiveres med henblik på at forebygge årsagerne til, at tredjelandsstatsborgere ønsker at forlade deres hjemlande. Der er f.eks. tale om Albanien, Kina, Marokko, Tunesien, Rusland og Ukraine. DER's konklusioner fra Sevilla i 2002 lægger herudover op til en integration af indvandringspolitikken i EU's forbindelse med tredjelande. Der er som opfølgning blandt andet vedtaget et program for finansiel og teknisk assistance til tredjelande på området for asyl og indvandring (2004) og en mekanisme for overvågning og evaluering af tredjelandes vilje til at samarbejde om bekæmpelse af ulovlig indvandring (2003).

Kommissionen lægger i sin meddelelse om evaluering af Tampere-programmet og en orientering mod fremtiden vægt på en tilgang med partnerskab og styrket samarbejde med tredjelande, særligt på asylområdet.

3. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 1. juli 2004.

4. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Det er på nuværende tidspunkt, hvor der ikke foreligger et udkast til nyt arbejdsprogram for området for retlige og indre anliggender, ikke muligt at fastslå, om dette vil rejse spørgsmål i forhold til nærhedsprincippet. Dette vurderes imidlertid på det foreliggende grundlag ikke at ville være tilfældet.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Fastlæggelse af et nyt program på området for retlige og indre anliggender har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Såfremt der efterfølgende som led i gennemførelsen af det nye program på området for retlige og indre anliggender bliver vedtaget nye EU-retsakter, vil disse retsakter kunne medføre statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser, som det ikke er muligt at skønne over på nuværende tidspunkt.

Såfremt sådanne nye EU-retsakter måtte blive vedtaget med hjemmel i EF-traktatens afsnit IV, vil de være omfattet af Protokollen om Danmarks Stilling.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller for Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik. Et aktuelt notat om Kommissionens meddelelse om evaluering af Tampere-programmet blev oversendt til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. juni 2004.

Dagsordenspunkt 21): Kommissionens meddelelse om etablering af en samlet procedure for behandling af ansøgninger om beskyttelse i medlemsstaterne ('enhedsprocedure')

Nyt notat

1. Indledning

Det Europæiske Råd i Tampere i 1999 fandt, at der på kort sigt burde fastsættes fælles standarder for en retfærdig og effektiv asylprocedure, mens der på længere sigt burde indføres en fælles asylprocedure og en ensartet status, som gælder i hele EU, for dem, der indrømmes asyl.

I Kommissionens meddelelse af 22. november 2000 om en fælles asylprocedure og en ensartet status, som gælder i hele EU, for dem, der indrømmes asyl, fremsatte Kommissionen idéen om en 'enhedsprocedure', hvor alle spørgsmål relateret til beskyttelse vurderes i samme procedure.

På denne baggrund iværksatte Kommissionen i foråret 2002 udarbejdelsen af en analyse af medlemsstaternes asyl- og beskyttelsesprocedurer. I analysen beskrives og sammenlignes lovgivning, praksis og administration af de forskellige systemer i landene.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 29. april 2004 blev der opnået politisk enighed om Rådets direktiv om minimumsstandarder for procedurer i medlemsstaterne for tildeling og fratagelse af flygtningestatus (KOM (2002) 326 endelig), 'asylproceduredirektivet'.

Det Europæiske Råd i Bruxelles den 17. – 18. juni 2004 fandt, at tiden nu er inde til at igangsætte næste fase af processen for at skabe et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. juli 2004 ventes Kommissionen at præsentere en meddelelse om en 'enhedsprocedure'.

2. Indhold

Meddelelsen foreligger endnu ikke. Meddelelsen ventes at analysere mulighederne for at behandle alle spørgsmål relateret til beskyttelse i samme procedure, herunder hvilke beskyttelsesbehov, der er hensigtsmæssige at vurdere i samme procedure.

3. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 1. juli 2004.

4. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres i denne sag.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet har ikke relevans for nærværende sag.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen skønnes hverken at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller for Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Dagsordenspunkt 22): Kommissionens årsrapport om indvandring og integration i Europa

Nyt notat

1. Indledning

Det Europæiske Råd drøftede på sit møde i Thessaloniki i juni 2003 spørgsmålet om udvikling af en fælles politik vedrørende integration af tredjelandsstatsborgere, der opholder sig lovligt på EU's område. I den forbindelse opfordrede Det Europæiske Råd Kommissionen til at udarbejde en årlig rapport om indvandring og integration i Europa med henblik på at kortlægge oplysninger om indvandring i EU som helhed samt politikker og praksis på indvandrings- og integrationsområdet. Det bemærkedes, at rapporten burde have en præcis og objektiv karakter til brug for udvikling og fremme af politiske initiativer med henblik på en mere effektiv forvaltning af indvandringen i Europa.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. juli 2004 forventes Kommissionen at fremlægge en sådan årsrapport, som Rådet forventes at notere sig. Kommissionens årsrapport er endnu ikke kommet.

2. Indhold

Kommissionens rapport forventes at indeholde en overordnet status over, hvad der er sket på det integrationspolitiske område, siden Kommissionens meddelelse om indvandring, integration og arbejdsmarkedet blev fremlagt sidste efterår. Kommissionens oplysninger forventes at basere sig på den informationsudveksling vedrørende integrationstiltag, der har fundet sted mellem medlemsstaterne i den mellemliggende periode.

Rapporten forventes at indeholde oplysninger om tiltag i de nationale integrationspolitikker samt fremhæve tendenser i migrationstal, herunder om beskæftigelsesrelateret migration. Endelig forventes de finansielle aspekter af indvandring berørt.

3. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 1. juli 2004.

4. Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet har ikke relevans for nærværende sag.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens rapport har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller for Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Dagsordenspunkt 23): Kommissionens meddelelse om en fælles tilbagetags-/tilbagesendelsespolitik

Nyt notat.

1. Indledning

Kommissionen forhandler på vegne af EU indgåelse af tilbagetagelsesaftaler med en række tredjelande, for hvilke der er vedtaget forhandlingsmandater.

Aftaler med henholdsvis Hongkong, Macao, Sri Lanka og Albanien er færdigforhandlet, mens Kommissionen fortsat forhandler med Algeriet, Marokko, Pakistan, Rusland, Ukraine, Kina og Tyrkiet om indgåelse af tilbagetagelsesaftaler.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. juli 2004 forventes Kommissionen at fremlægge en meddelelse om EU's politik på området for tilbagetagselse, som Rådet forventes at notere sig.

2. Indhold

Kommissionens meddelelse er endnu ikke modtaget, men forventes at indeholde en status på forhandlingerne med de lande, for hvilke der er vedtaget forhandlingsmandater. Kommissionen forventes endvidere at redegøre for forventninger og forslag til EU's fremtidige politik på området, herunder vedrørende muligheden for at tilbyde tredjelande eventuelle modbydelser i form af eksempelvis visumlempelser som incitament til at indgå tilbagetagelsesaftaler med EU.

3. Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet

Sagen har været drøftet i Specialudvalget vedrørende Asyl- og Indvandringssamarbejdet (SPAIS) den 1. juli 2004.

4. Europa-Parlamentet

Europaparlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet har ikke relevans for sagen.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg eller for Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.